

Центр українсько-європейського наукового співробітництва
Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж»
Волинської обласної ради
Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих
імені Івана Зязюна НАПН України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Всеукраїнське науково-педагогічне
підвищення кваліфікації

**УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ
В УМОВАХ ВОЄННИХ РЕАЛІЙ**

10 травня – 21 червня 2022 року

Видавничий дім
«Гельветика»
2022

УДК 006.015.5-047.64:001.891:378"364"(063)

У 67

Організаційний комітет:

Семеног Олена Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови і літератури, Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка;

Фаст Ольга Леонідівна – кандидат педагогічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародної співпраці, Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради;

Вовк Мирослава Петрівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу змісту і технологій педагогічної освіти, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України;

Цюняк Оксана Петрівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки початкової освіти, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника;

Семеніхіна Олена Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри інформатики, Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка

У 67 **Управління** якістю науково-дослідницької діяльності у закладах вищої та фахової передвищої освіти в умовах воєнних реалій : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 10 травня – 21 червня 2022 року. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. – 312 с.

ISBN 978-617-554-007-7

У збірнику представлено матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації «Управління якістю науково-дослідницької діяльності у закладах вищої та фахової передвищої освіти в умовах воєнних реалій» (10 травня – 21 червня 2022 року).

УДК 006.015.5-047.64:001.891:378"364"(063)

ISBN 978-617-554-007-7

© Центр українсько-європейського
наукового співробітництва, 2022

ЗМІСТ

Manifestation of the postponed life syndrome at students-athletes in the conditions of military realities Babak S. V., Karnaukh T. V.	11
Напрями вдосконалення освітніх програм підготовки фахівців з обліку і оподаткування Бандура З. Л.	14
Мотив хаосу в поемі «Кинутий жереб ніколи не скасує випадку» Стефана Малларме Баняс В. В., Баняс Н. Ю.	17
Чи змінилась мотивація до навчання у студентів медиків за останні роки? Баранова І. В.	18
Науково-дослідницька діяльність студентів на кафедрі вищої математики та особливості її здійснення на перших курсах навчання в університеті Бєлова М. О., Мейш Ю. А.	21
Практика використання віртуальної дошки Padlet в освітньому процесі Білик О. М., Борисова А. О.	24
Розвиток дослідницьких умінь майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі вивчення курсу «Теорія і методика музичної освіти» Боднарук І. М.	28
Когнітивна неперервність у діяльності вченого Бойко-Бузиль Ю. Ю.	32
Формування науково-дослідного інтересу майбутніх вчителів музичного мистецтва у процесі музично-інструментальної підготовки Бойчук І. І.	35
Підготовка майбутніх педагогів до організації майстер-класів з художньо-конструктивної діяльності в умовах воєнних реалій Борин Г. В.	38
Роль креативності у вищій освіті Буга Н. Ю.	42
Застосування ділових ігор в дистанційному навчанні Буга О. І.	46

Правові засади наукової діяльності в Україні Васильєв С. В.	49
Сучасні праксеологічні засади викладання дисциплін правового спрямування Вереша Р. В.	51
Coordinated team work of teachers as a guarantee of quality educational process during wartime Vysochyna I. L., Kramarchuk V. V.	54
Вплив дистанційного навчання на розвиток мотивації до вивчення іноземних мов у студентів ВНЗ Віннікова Л. Ф.	56
Система оцінки якості науково-дослідної роботи в університетах Європи Волос Л. І.	59
Pedagogical technologies in professional training of the future physician Haborets O. A.	62
Цифрові технології – невід’ємний інструмент освітнього процесу Гаврутенко Л. А.	63
Методи та засоби навчання у закладах вищої освіти в умовах воєнного стану Галян О. В.	65
Особливості впровадження принципів стратегічного управління в закладах фахової передвищої освіти Гой Н. В.	67
Місце сталого розвитку в міжнародному нормативно-правовому регулюванні науково-дослідницької діяльності Голубєва В. О.	70
Мультидисциплінарний підхід до надання медичної допомоги як предмет наукового дослідження в соціальній медицині Горачук В. В.	75
Особливості розробки та використання політичної термінології в умовах війни Горло Н. В.	79
Науково-дослідницька діяльність українських ЗВО: виклики воєнного стану Даньків А. К.	83

Інноваційна складова розвитку закладів вищої освіти в Україні Джерелейко С. Д.	86
Академічна доброчесність здобувачів освіти у процесі дистанційного навчання Дишко О. Л.	89
Деякі питання конкурентного правозастосування стосовно необхідності погодження з органами Антимонопольного комітету України проєктів рішень органів влади, органів місцевого самоврядування Дудик І. М.	91
Використання цифрових ресурсів для забезпечення світоглядно-пізнавальної підготовки майбутніх лікарів в умовах військового стану та пандемії COVID-19 Дюдіна І. О.	95
Семантичний підхід дослідження постмодерністичних творів Едуарда Ніконорова Дяків М. В.	97
Вибір методів мистецтвознавчих досліджень Дяків О. В.	99
Особливості організації дистанційного проблемного навчання магістрів ЗВО Дяченко А. В.	101
Формування інформаційно-комунікаційної компетентності молодших школярів у інклюзивному класі Звєкова В. К.	105
Жорсткість оцінювання знань студентів як основа виживання суспільства Ільченко О. В.	107
Нові способи організації і поширення інформації в освітньому просторі у кризових умовах Калашнікова Л. В.	111
Особливості реалізації багатофункціональних атриумів в середніх загальноосвітніх школах в рамках чинних будівельних норм Карнаухов М. В.	114
Навчальні практики з геології та геоморфології у Національному педагогічному університеті ім. М.П. Драгоманова в умовах воєнного стану Ковальчук М. С.	116

До питання нормативно-правового регулювання науково-дослідницької діяльності здобувачів вищої освіти	
Когут О. В.	120
Особливості дистанційного навчання в системі післядипломної медичної освіти	
Корж О. М.	124
Засоби утримання уваги аудиторії при викладанні у вищих навчальних закладах в умовах воєнного часу	
Коржов Є. І.	127
Інституціоналізація громадянського суспільства в сучасній Україні: методологія, джерельна база та перспективи подальших досліджень	
Корнієвський О. А.	130
“Evidence-Based Medicine” for medical students Kyiv Medical University with active participation in teacher’s Facebook page “Individual-Psychological war of Ukraine against Russia”	
Korniienko O. V.	136
Фактори формування організаційної культури підприємства	
Куля І. Ф., Чернявська А. А.	140
Взаємозв’язок практичної підготовки студентів-юристів з їх науково-дослідною діяльністю	
Лагойда Т. В.	143
Традиції та інновації в системі навчання	
Лагутенко О. А.	146
Академічна мова як невід’ємна складова науково-дослідницької діяльності: методологічні аспекти	
Лебедєва Н. А.	148
Науково-дослідницькі компетентності викладача і особливості їх реалізації в сучасних умовах	
Лисенко Ю. В.	150
Вплив промов Володимира Зеленського на зовнішню та внутрішню громадськість України під час російської агресії	
Литвин А. В.	154
Науково-дослідницька діяльність курсантів, студентів і слухачів вищих навчальних закладів системи Міністерства внутрішніх справ України	
Литвиненко Я. В.	157

Особливості розвитку психомоторних здібностей у студентів-волейболістів Лільчицький О. В.	160
Організація науково-дослідної роботи здобувачів вищої медичної освіти в умовах дистанційного навчання Лунгол О. М.	163
Ботанічні екскурсії для дорослих Любінська Л. Г.	166
Традиції та новації у сфері культури і мистецтв на прикладі навчальних дисциплін «Обіг культурних цінностей», «Колекціонування культурних цінностей» та «Оціночна діяльність» Мазур В. П.	168
Активізація навчально-пізнавальної діяльності лікарів-інтернів в процесі професійної підготовки Марковська О. В, Шапкін А. С.	171
Освіта як чинник формування демократичного суспільства Микитенко М. В.	175
До питання організації практичних занять із студентами стоматологічного факультету при вивченні інфекційних хвороб Мироник О. В.	177
Вплив на якість освіти тестування студентів в умовах військового часу Мозгова Я. О.	179
Метод проектного навчання як засіб організації науково-дослідної діяльності студентів молодших курсів філологічних спеціальностей Морякіна І. А., Василенко Д. В.	181
Викладання української мови як іноземної в сучасних умовах Муляр І. В.	186
Адаптація освітньо-професійних та освітньо-наукових програм спеціальності «Галузеве машинобудування» до вимог сьогодення Мусійко В. Д., Коваль А. Б., Високович Є. В.	188
Важелі на користь розвитку постдокторської освіти в Україні Ніколасенко-Камишова Т. П.	191
Науково-дослідницька діяльність студентів у закладі вищої освіти Охмат О. А.	194

Сучасний підхід до викладання навчальних дисциплін логічного циклу в закладах вищої освіти	
Павленко Ж. О.	196
Особливості підготовки управлінців в сучасних умовах	
Пащенко О. П.	198
Філософські засади міжкультурної комунікації	
Пилипенко С. П.	200
Навчання іноземній мові в умовах дистанційного навчання в закладах вищої освіти	
Полякова Т. Л.	204
Управління якістю науково-дослідницької діяльності студентів у закладах вищої освіти	
Продіус Ю. І.	207
Modern trends in learning competence development: first year students reseach	
Prokorchuk M. M.	209
Жага вільного часу як запорука пестування мистецтвознавця в умовах дигітальної освіти	
Пучков А. О.	211
Основні форми двосторонньої взаємодії європейських країн у галузі академічного визнання кваліфікацій	
Радіонова Т. О.	215
Викладач-дослідник та його роль у забезпеченні освітньо-наукового процесу вищого навчального закладу	
Рассомахіна О. А.	218
Вплив глобалізаційного процесу на юридичну освіту	
Савранчук Л. Л.	222
До проблематики формування метроритму у фаховій музичній освіті	
Самая Т. В.	226
Сучасні проблеми запровадження соціального патронажу як комплексної технології соціальної роботи	
Саранча І. Г.	230
Авторська колонка Віталія Жежери як засіб формування навичок креативного письма в майбутніх журналістів	
Свалова М. І.	233

Організація науково-дослідної роботи майбутніх учителів початкової школи у процесі їх фахової підготовки	
Севастюк М. С.	236
Цифрова самоосвіта викладача ЗВО	
Сеньків О. М.	239
Іншомовна підготовка як чинник формування комунікативної компетентності науковця	
Сергєєва Г. А.	242
З досвіду організації письмової домашньої роботи студентів у процесі вивчення розділу «Клінічна термінологія»	
Синиця В. Г.	245
Особливості розвитку юридичної науки в умовах воєнного стану	
Сластьоненко О. О.	249
Креолізований текст у медіадискурсі та його лінгводидактичний потенціал у навчанні іншомовної комунікації під час війни	
Сніговська О. В., Малахиті А. В.	253
Формування дослідницьких умінь майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі фахової підготовки	
Софроній З. В., Чурікова-Кушнір О. Д.	258
Постер як ефективний графічно-візуальний засіб невербальної комунікації	
Стегніцька Л. В.	261
«Круглий стіл» як вид інтерактивного навчання	
Стовпник Н. М.	264
Тестування як метод перевірки рівня знань здобувача вищої навчальної освіти	
Тасмасис О. О.	266
Роль і місце дослідницької діяльності майбутніх учителів початкової школи у структурі професійної діяльності	
Тесленко Т. В.	268
Управління якістю цифрових освітніх продуктів у ЗВО: перспективи та бар'єри	
Тягунова Н. М., Тягунова З. О.	270
Теоретико-праксеологічні азимути сучасного наукового керівника	
Уваркіна О. В.	274

Особливості організації земельних відносин в умовах російсько-української війни Удовенко І. О.	278
Шляхи формування компетентностей з академічної доброчесності у здобувачів вищої освіти Федик Л. Б.	280
Підготовка кадрів для системи МВС в Україні Філіпська Н. О.	283
Методичні аспекти системного аналізу матеріальних ресурсів промислових підприємств Хмелюк А. В.	285
Psychological features of professiographic analysis of professional activity of medical workers Tsyrvkovnykova I. S.	290
Базові засади формування ефективної системи підприємницької освіти в сучасних умовах Шалева О. І.	293
Застосування цифрових ресурсів для забезпечення якості науково-дослідницької діяльності магістрантів спеціальності 181 Харчові технології в умовах воєнного стану Шидакова-Каменюка О. Г., Болховітіна О. І., Касабова К. Р.	298
Наукові проєкти в особистісному вимірі: ще один ракурс академічної доброчесності Шульга М. А.	301
Самостійна робота в науково-дослідницькій діяльності здобувачів освіти: від бакалавра до доктора філософії Яблонська О. В.	304
Візуальне мистецтво і війна в Україні: виклики і сподівання Яланський А. В.	306
Підвищення корозійної стійкості за рахунок нанесення захисних покриттів Янцевич К. В.	308

ЖОРСТКІСТЬ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ЯК ОСНОВА ВИЖИВАННЯ СУСПІЛЬСТВА

Ільченко О. В.

кандидат хімічних наук, доцент,

доцент кафедри біологічної та загальної хімії

Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова

м. Вінниця, Україна

Не так вже і давно минув час, коли навчання та виховання супроводжувалися доволі жорсткими заходами покарання за хибні дії. Вважається, що причиною тому є загальна гуманізація як неодмінний етап розвитку людства.

Але причина не в тому. В минулі часи продуктивність праці була порівняно невисокою, тому надлишок матеріальних благ був невеликий. Невірні вчинки, невірні дії призводили до швидкого їх вичерпання, що у свою чергу ставило під загрозу як нормальне існування, так і саме життя певним групам населення. Чимало цьому сприяли часті війни, неврожаї, голод

Тому важливим було максимально швидке та ефективне навчання основам взаємодії з навколишнім середовищем. А в останні роки зі зростанням ефективності праці збільшився обсяг надлишкового продукту. Людство «заплигло жирком», утворило своєрідну “подушку безпеки” з надлишкових ресурсів, що дозволило згладжувати, демпфувати неякісні, непрофесійні, неоптимальні дії, вчинки, управлінські рішення. Люди стали жаліти своїх близьких, членів свого колективу, ближніх, знайомих. А для чого жорсткість? Адже завжди можна виправити чужі помилки, бо вони не призводили до негайних та катастрофічних наслідків.

Ця тенденція поширилася і на процес навчання. Обсяг професійних знань та умінь, що прищеплюється молоді у навчальних закладах, став явно меншим. Натомість збільшилися обсяги інформації загальногуманітарного спрямування. Відбувається розмазування знань, що набуваються, в ширину за рахунок зменшення їх глибини. Відбувається орієнтація далеко не на найкращих, і навіть не на середнячків, але на найслабших. Рівень тренувальних завдань знижується. Незважаючи на численні нормативні документи, які визначають критерії оцінювання знань студентів, позитивні оцінки виставляються майже ні за що. Явних аутсайдерів із навчальних закладів намагаються не відраховувати.

Подібна м'якість згодом призводить до безпорадності вчорашніх випускників при найменших проблемах, які виникають при переході до самостійної практичної діяльності. Молодь не має відчуття своїх знань, вона не має звички до подолання перешкод, до вирішення професійних проблем. Такий негативний відбір веде до пом'якшення когорти фахівців, до зниження їх середнього IQ. Спостерігається явна інфантилізація. На виході з навчальних закладів все більшає кількість тих, хто не навчаний нести відповідальність за власні вчинки, за свої прийняті рішення. Вони вважають, що все буде добре в будь-якому випадку, сподіваються, що хтось прийде і вирішить проблеми, що виникли. Низький рівень кваліфікації веде до прийняття молодими спеціалістами неправильних рішень, до вчинення неправильних дій. Однак вони не здатні адекватно оцінити низький рівень своєї професійної кваліфікації, бо не мають достатнього рівня кваліфікації для проведення такої оцінки. Подібні «спеціалісти» не здатні через низький рівень своїх знань прийняти вірне рішення, вони роблять помилкові висновки та ухвалюють невдалі рішення, але їхня некомпетентність не дозволяє це усвідомити (ефект Данніга – Крюгера).

По суті, заради хибно зрозумілих принципів гуманізму в освітньому процесі, згодом для компенсації низької якості професіоналізму йде ліквідація тієї самої «подушки безпеки». У мирних умовах цей процес не дуже помітний. Проте воєнний час змушує фахівців на багатьох місцях швидко приймати рішення, причому рішення вірні і якісні. З іншого боку, «подушка безпеки» стрімко скорочується. Стають очевидними та практично непереборними рішення, що приймаються за шаблоном і необдумані. За все доводиться платити і дуже дорого платити.

Якщо студентів тягнути до останнього курсу, будь якими методами наближаючи до одержання диплому, прощати їм відсутність необхідного мінімуму знань, то вони мимоволі почнуть вважати, що їм, як недолугим дитинчам буде в будь-якому випадку прощення з боку викладачів або керівників. Інколи вони прямо, виконуючи роль малечі, починають просити пожаліти їх та поставити задовільну оцінку ні за що, аби б навчання продовжувалося. І, що прикро, дуже часто, за багатьма, в тому числі адміністративними, причинами викладачі йдуть їм назустріч.

В короткостроковому періоді та у масштабах окремого навчального закладу це дає ілюзію підвищення успішності навчання. У середньостроковому періоді це призводить до появи когорти низькокваліфікованих спеціалістів, що в свою чергу через неоптимальні рішення збільшить витрати на нівелювання наслідків цих рішень та знизить

конкурентоздатність окремих галузей економіки. А ось у дальній перспективі нездатність цілого покоління думати зникає можливість обрання на керівні посади кваліфікованих управлінців, демократія, як принцип формування влади, залишається лише за формою, але не за суттю. Як наслідок – жорстка нерухома вертикаль влади, маніпуляції громадською думкою, підкорення країни невеликій групі людей, які займають ключові пости керування державою.

І все це є наслідком того, що навчальні заклади в певній мірі фактично випускають брак, штампуючи напівграмотних, а інколи і зовсім безграмотних “спеціалістів”, для яких навчання є просто відпочинком.

Тобто, хоча держава не може бути зацікавлена в зниженні якості освіти, але короткозоре управління освітою, спрямоване на вирішення тактичних завдань, при відсутності стратегічного плану, завдає непоправної шкоди системі освіти. Маємо як мінімум дві проблеми:

Перше – лібералізація навчального процесу. Процес навчання для переважної більшості людей змушує їх виходити із зони комфорту, що викликає природний підсвідомий опір. Тому певне насильство є невід’ємним елементом будь-якого ефективного освітнього процесу. Відсутність насильства, лібералізація навчального процесу (фактично необмежена кількість перездач іспитів і заліків, мінімальне відрахування і т.п.) різко знижує ефективність навчання.

Друге – руйнування інтелектуальної атмосфери. В ВНЗ лекції та семінари – це не головне. Головне – це створення освітнього поля. Сотня світлих голів в одному місці створює унікальне «поле розуму»; ті люди, що потрапили в це поле, розумнішають на очах і народжують хороші ідеї. Однак це інтелектуальне поле легко руйнується під дією «низькорівневих» особистостей. Про це знає кожен викладач, порівнюючи якість навчання в різних групах. Зараз по суті немає дієвих заслонів, що запобігають прийому до ВНЗ безкультурних, агресивних особистостей, осіб з явними клінічними відхиленнями. Педагоги не мають права відбирати студентів самостійно, прийом до ВНЗ безособовий, надмірно низьким є поріг вступу до ВНЗ, набір студентів надмірний. Збільшення кількості студентів, що припадають на одного педагога, знеособлює навчальний процес, перетворюючи його в конвеєр.

На жаль, уже почав діяти механізм позитивного зворотного зв’язку, коли випускники ВНЗ самі йдуть викладати в школи та ВНЗ, писати підручники і т.п. І ми бачимо ці підручники. Деградація освітньої системи вже почала набувати незворотного характеру, і ця незворотність сама себе генерує і підтримує.

Виконання будь-яких задач завжди вимагає наявності базових ресурсів, на яких ґрунтуватиметься процес виконання. Якщо навчальний заклад має найкращим чином готувати кращих спеціалістів, цими ресурсами є, по-перше, оптимальні реципієнти знань, по-друге оптимальні викладачі, і, по-третє, оптимальні умови для процесу навчання. Джерела цих ресурсів ті самі, як і в найкращих університетів світу, бо інших немає.

Тому слід застосовувати жорсткий відбір студентів за критерієм здатності їх засвоювати в найкоротші терміни і творчо застосовувати великі обсяги інформації. Студенти, що відстають у навчанні, мають вийти з ВНЗ з дипломом фахівця середньої ланки. І таких буде більшість, бо, за твердженням психологів, частка молодих людей, здатних до навчання і самостійного мислення становить лише 20% від їх загальної кількості. Поки ж, на жаль, вищі навчальні заклади практично не виконують роль первинного фільтра.

Виконання другого пункту вимагає вищого рівня кваліфікації викладачів, відповідальних за профільні дисципліни. Це означає, що більшу частину робочого часу вони повинні витрачати на підтримку і підвищення свого кваліфікаційного рівня, і лише меншу частину – на, власне, викладання. Іншими словами, саме наукова та професійна робота мають займати ліву частку їх робочого часу, а викладацьке навантаження має по можливості знижуватися. Навчання студентів сталим основам теоретичних дисциплін переважно має проводитися аспірантами або кращими старшокурсниками, з вивільненням кваліфікованих науково-викладацьких кадрів для викладення найбільш складних, маловивчених або нещодавно досліджених питань, а також для проведення практичних занять.

Роботи багато, розтягнеться вона на десятиріччя, але іншого шляху немає.

Наостанок наведу текст, нібито розміщений перед входом до одного з найстаріших навчальних закладів Південної Африки – Університету Стелленбош (Stellenbosch University), текст, який слід було б розмістити в кожному навчальному закладі світу як нагадування про важливість освіти.

«Знищення будь-якої нації не вимагає атомних бомб або використання ракет дальнього радіусу дії. Потрібно тільки зниження якості освіти і дозвіл обману учнями на іспитах. Пацієнти вмирають від рук таких лікарів. Будинки руйнуються від рук таких інженерів. Гроші губляться від рук таких економістів і бухгалтерів. Справедливість втрачається в руках таких юристів і суддів. Крах освіти – це крах нації».

МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОГО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

**УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ
В УМОВАХ ВОЄННИХ РЕАЛІЙ**

10 травня – 21 червня 2022 року

Підписано до друку 23.06.2022. Формат 60×84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Цифровий друк.
Умовно-друк. арк. 18,13. Тираж 100. Замовлення № 0722-101.
Ціна договірна. Віддруковано з готового оригінал-макета.

Видавничий дім «Гельветика»
65101, м. Одеса, вул. Інглезі, 6/1
Телефон +38 (048) 709 38 69, +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08
E-mail: mailbox@helvetica.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 7623 від 22.06.2022 р.